

До Председателя
на Научно Жури

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Аделаида Лазарова Русева, д.м.

Началник Клинична лаборатория, УМБАЛ „Д-р Г. Странски”, Плевен,
Ръководител катедра „Клинична лаборатория, клинична имунология и
алергология”, МУ Плевен

външен член на научно жури за защита на дисертационен труд за
придобиване на ОНС „доктор” на основание на заповед № Р-109-159 от
24.02.2023 г. на Ректора на Медицински Университет, Варна, на тема:

**„Роля на витамин D и витамин B12 при бременни жени и
новородени”,**

разработена от д-р Моника Т. Тодорова,
лекар в АСС, МЦ Варна,

Кратко представяне на кандидата:

Д-р М. Тодорова завършва обучение през 2004 година в МУ Варна, специалност Медицина. Има призната специалност по Клинична лаборатория и Здравен мениджмънт. От началото на 2019 година е редовен докторант. Понастоящем работи като специалист Клинична лаборатория в АСС на МЦ Варна.

Актуалност на темата на дисертационния труд:

В световната литература се натрупват все повече данни за разпространението на недостатъчност и дефицит на витамините D и B12 сред различни таргетни групи. Акцентира се върху неблагоприятните здравословни ефекти и усложнения на бременността с важни последици за здравето както на майката, така и на детето. Многобройни научни изследвания и публикации дискутират така наречените „некласически“ функции на витамин D и доказват връзката между неговия дефицит и редица заболявания. Въпреки натрупаните множество литературни данни

за увеличаващата се честота на витамин B12 дефицит или недостатъчност, той остава недооценен, особено при бременни жени и техните новородени.

Структура на дисертационния труд:

Дисертационният труд е представен на 187 страници с оптимално съотношение между отделните части, съдържа 59 таблици и 34 фигури. В библиографията са включени 350 заглавия. Литературният обзор е представен в обем от 50 страници и завършва с обобщение, потвърждаващо актуалността на разглеждания проблем.

Целта на дисертационния труд е формулирана ясно: Определяне витамин D и витамин B12 статуса на бременни жени с нормална и патологична бременност и оценка на ролята на дефицита и/или недостатъчността им за хода на бременността и нейния изход. Представлява логично следствие от разгледаните в литературния обзор проблеми и е постигнала чрез описаните 3 основни мащабни задачи.

В раздела Материал и методи прави впечатление изключителната прецизност, с която са описани аналитичните процедури за количествен анализ, включително процедурите по валидиране на методите за измерване на 25(OH)D и MMA.

Резултатите от дисертационния труд са включени в три големи раздела:

1. Клинико-лабораторна характеристика на изследваните лица
2. Витамин D статус на бременните жени, вкл. влиянието му относно неблагоприятния изход от бременността по отношение на новороденото.
3. Витамин B12 статус на бременните жени, вкл. влиянието му относно неблагоприятния изход от бременността по отношение на новороденото.

Резултатите са дискутиирани и обобщени в три групи изводи, свързани съответно с: бременност и рискови фактори за възникване на неблагоприятни усложнения; витамин D статус и бременни жени; витамин B12 статус и бременни жени. Логично са формулирани общо 19 извода. Големият брой направени изводи съответства на поставената амбициозна цел не само за определяне на нивата на два от най-важните витамини – D и B12, но и осъществяване на оценка на ролята на дефицита и/или тяхната

недостатъчност за хода на нормална или патологична бременност и нейния изход.

На базата на постигнатите резултати, докторантът е формулирал 5 приноса с оригинален характер и 6 – с приложен характер. Резултатите от проучването могат да бъдат основание за промяна на стандарта за наблюдение по време на бременност чрез добавяне на лабораторни тестове за определяне нивата на витамините D и B12.

Във връзка с дисертационния труд докторантът представя 3 пълнотекстови публикации в научни списания, като във всичките е първи автор, както и 6 участия в конференции и научни срещи.

Заключение:

Дисертационният труд на д-р Моника Тодорова е актуален, добре структуриран и съдържа важни приноси. Убедено считам, че с този си труд д-р Тодорова доказва, че притежава необходимите качества за придобиване на образователната и научна степен "доктор". Това ми дава основание да дам ПОЛОЖИТЕЛНО становище за дисертационния труд на тема: „Роля на витамин D и витамин B12 при бременни жени и новородени” за присъждане на образователна и научна степен „Доктор” по научната специалност „Клинична лаборатория”.

29 март 2023 г.

Проф. д-р А. Русева .....

